

FUNCTION IN COWS WITH OVARIES HYPOFUNCTION. Shtapenko O.V., Gevkan I.I., Slychyk Y.I.

The effects of different methods and dozes of introduction hormone-vitamin preparation 'Ovokort' for stimulating the sexual cycle and fertilization in cows with hypofunction are investigated. It is described the response of ovaries during different patterns of processing of cows. For renewal the reproductive functions in cows the injection of "Ovokort" into the tail fold is expediently. That method allows to decreasing the cost of veterinary manipulation on comparison with intramuscular injection. Its application provide the obtaining considerable effect connected with economy hormones and vitamin ingredients of "Ovokort". That allows to renewal a sexual activity and increasing the level of fertilization in cows.

Preparations, hypofunction, ovaries, cows

УДК 636.084

Н.В. ЩЕРБАТЮК*

Інститут розведення і генетики тварин УААН

ДИНАМІКА ПРИРОСТІВ ЖИВОЇ МАСИ РІЗНИХ ЛІНІЙ РЕМОУТНИХ ТЕЛИЦЬ ПОДІЛЬСЬКОГО ЗАВОДСЬКОГО ТИПУ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ

Наведено результати досліджень з вивчення продуктивних якостей ремонтних телиць різних ліній подільського заводського типу української чорно-рябої молочної породи. Встановлено, що телиці ліній Айвін Хоу та Віс Бек Айдіала мають найвищі середньодобові прирости живої маси.

Порода, лінія, заводський тип, продуктивність

* Науковий керівник — доктор сільськогосподарських наук, професор Й.З. Сірацький.

© Н.В. Щербатюк, 2008

Розведення і генетика тварин. 2008. Вип. 42.

Інтенсифікація ведення скотарства вимагає розведення тварин з високим генетичним потенціалом, краще пристосованих до нових умов утримання й експлуатації, стійких проти захворювань та до впливу несприятливих факторів навколишнього середовища [3, 6]. Тварини української чорно-рябої молочної породи за продуктивними якостями переважають ровесниць інших порід, яких розводять в Україні. У зв'язку з цим чорно-ряба худоба, поголів'я якої з року в рік неспинно зростає, витісняє інші молочні та молочно-м'ясні породи [1, 4].

Створення високопродуктивної української чорно-рябої молочної породи – цілком виправданий і необхідний захід, що сприяє прискоренню інтенсифікації галузі молочного скотарства в країні. Тому дослідження, спрямовані на виявлення кращих ліній у межах одного заводського типу української чорно-рябої молочної породи великої рогатої худоби в конкретних природно-кліматичних та кормових умовах, мають важливе теоретичне і практичне значення для науковців та спеціалістів тваринництва.

Матеріал і методика досліджень. Протягом 2005–2006 рр. в умовах агрофірми "Козацька долина" Дунаєвського району Хмельницької області з метою вивчення впливу різних ліній подільського заводського типу української чорно-рябої молочної худоби на ріст і розвиток ремонтних телиць проведено науково-господарський дослід. Для цього було відібрано по 15 теличок після народження в лініях Рефлекшн Северинга, Айвін Хоу, Віс Бек Айдіала, Монтвік Чіфтейна. Тварин у групі підбирали методом аналогів [2, 5, 7] за схемою, наведеною у табл. 1.

1. Схема науково-господарського дослідіу

Група	Кількість голів	Стать	Породність тварин	Лінія
I (контрольна)	15	Телички	Чистопородні	Рефлекшн Северинга
II (дослідна)	15	»	»	Айвін Хоу
III (дослідна)	15	»	»	Віс Бек Айдіала
IV (дослідна)	15	»	»	Монтвік Чіфтейна

Утримання тварин у досліді було стійлово-пасовищним. До 2-місячного віку ремонтні телички утримувалися "холодовим" методом, пізніше – на прив'язі, а влітку – на прив'язі під легким навісом та на пасовищі. Годівля тварин проводилася згідно з існуючими нормами і розрахована на їхню максимальну продуктивність. Режим годівлі, система догляду й утримання були однакові для всіх груп.

Результати досліджень. Аналізуючи динаміку живої маси ремонтних телиць за період вирощування від народження до 18-місячного віку, слід відмітити, що при народженні тварини усіх піддослідних груп практично не різнилися за цим показником (табл. 2).

2. Динаміка живої маси піддослідних телиць, кг

Вік, міс.	Групи							
	I		II		III		IV	
	M±m	Cv, %	M±m	Cv, %	M±m	Cv, %	M±m	Cv, %
При народженні	29,3±0,47	5,98	29,9±0,60	7,52	30,5±0,57	6,99	28,6±0,49	6,45
3	75,4±0,47	2,34	76,4±0,76	3,70	76,5±0,77	3,75	75,1±0,40	1,98
6	130,5±0,58	1,65	132,9±1,15	3,24	132,1±1,04	2,96	131,3±0,94	2,69
9	195,6±0,84	1,61	198,1±1,60	3,02	198,5±1,07	2,01	195,3±0,93	1,79
12	261,7±1,11	1,58	266,3±1,67*	2,35	266,3±1,55*	2,17	261,8±1,28	1,84
15	330,6±1,62	1,84	343,5±1,99*	2,17	343,2±2,16*	2,35	332,1±1,39	1,57
18	401,9±1,86	1,73	426,3±2,46*	2,16	425,1±2,58*	2,27	405,2±1,32	1,22

Примітка. Тут і далі *P < 0,95.

Так молодняк контрольної групи мав живу масу на рівні 29,3 кг, другої дослідної – 29,9, третьої – 30,5, четвертої – 28,6 кг. Протягом усього періоду вирощування телички II і III груп переважали аналогів контрольної за живою масою. Однак вірогідну з контролем різницю зафіксовано лише починаючи з 12-місячного віку, коли тварини ліній Рефлекшн Северинга та Монтвік

Чіфтейна мали живу масу близько 262 кг, а їхні ровесниці ліній Айвін Хоу та Віс Бек Айдіала – на 1,8% ($P > 0,95$) більшу.

У 15-місячному віці тенденція збереглася: молодняк II групи за живою масою переважав контроль на 3,9% ($P > 0,95$), а III – на 3,8% ($P > 0,95$).

Таким чином, у 18-місячному віці телиці лінії Рефлекшн Северинга мали живу масу 401,9 кг, їхні ровесниці лінії Монтвік Чіфтейна – на 0,8% ($P < 0,95$), Айвін Хоу – на 6,1% ($P > 0,95$), а Віс Бек Айдіала – на 5,8% ($P > 0,95$) більшу. Такі відмінності у живій масі між тваринами піддослідних груп зумовлені різницею у середньодобових приростах (табл. 3).

3. Динаміка середньодобових приростів живої маси ремонтних телиць, г

Період, міс.	Групи							
	I		II		III		IV	
	M±m	Cv, %	M±m	Cv, %	M±m	Cv, %	M±m	Cv, %
1	489±7,58	5,80	505±13,60	10,07	483±9,28	7,19	488±10,99	8,42
2	525±8,51	6,06	529±14,11	9,99	524±13,02	9,30	536±10,80	7,55
3	524±10,50	7,49	516±10,03	7,28	527±11,76	8,36	527±10,62	7,55
0-3	513±3,61	2,64	516±8,22	5,96	511±6,70	4,91	516±5,65	4,10
4	581±7,47	4,81	587±21,29	13,57	595±17,00	10,70	588±13,22	8,41
5	571±5,44	3,56	589±12,39	7,88	569±16,16	10,63	581±13,96	8,98
6	674±8,36	4,64	696±12,76	6,85	679±16,73	9,22	694±19,25	10,38
0-6	559±2,77	1,86	569±6,39	4,20	561±4,39	2,92	568±6,77	4,46
7	673±5,48	3,05	656±16,80	9,59	671±10,32	5,76	655±8,82	5,04
8	706±13,22	7,01	722±15,21	7,88	741±11,40	5,76	700±8,91	4,76
9	700±8,11	4,34	705±12,88	6,83	709±9,14	4,83	690±10,20	5,53
0-9	605±2,97	1,84	612±6,15	3,77	611±3,37	2,06	606±4,24	2,62
10	752±8,89	4,42	756±11,87	5,88	746±11,48	5,76	754±13,41	6,65
11	784±9,98	4,77	801±11,04	5,15	792±9,29	4,39	778±15,27	7,34
12	772±15,61	7,57	825±15,18*	6,89	835±19,30*	8,65	786±14,11	6,71
0-12	644±2,84	1,65	655±4,75	2,71	653±4,05	2,32	646±4,03	2,33
13	771±11,84	5,75	858±13,76*	6,00	822±11,60*	5,28	767±10,24	5,00
14	712±18,13	9,53	808±13,48*	6,25	817±16,10*	7,37	749±14,28	7,13
15	736±17,99	9,15	824±15,30*	6,95	843±14,35*	6,37	751±17,84	8,89
0-15	664±3,28	1,85	691±4,38*	2,38	689±4,45*	2,42	668±3,32	1,86
16	768±13,84	6,74	873±22,31*	9,56	858±20,12*	8,77	785±12,37	5,90
17	778±15,17	7,29	900±18,53*	7,70	893±23,70*	9,93	805±24,36	11,33
18	757±14,19	7,01	898±20,45*	8,52	891±20,27*	8,52	772±12,80	6,21
0-18	681±3,16	1,73	725±4,53*	2,34	721±4,28*	2,22	689±2,49	1,35

У перший місяць після народження тварини I та IV груп мали середньодобові прирости живої маси на рівні 488–489 г, II – на 3,3% більші, а III – на 1,3% менші. Таку саму тенденцію зафіксовано і в наступні місяці молочного періоду. Так за перші три місяці життя молодняк ліній Рефлекшн Северинга та Віс Бек Айдіала мав по 511–513 г середньодобових приростів ($C_v=2,64-4,91\%$), а їхні ровесниці ліній Айвін Хоу та Монтвік Чіфтейна – на 0,6% більше ($C_v=4,10-5,96\%$). За молочний період перевага молодняку II групи над контролем становила 1,8%, II – 0,4, а IV – 1,6% за невірогідної різниці між групами.

За 9 місяців також суттєвої різниці не виявлено, проте перевага молодняку II групи сягала 1,2%, а третьої – 1,0% над контролем.

У 12-місячному віці середньодобові прирости живої маси молодняку першої групи були на рівні 772 г, тоді як у їхніх ровесниць II – на 6,9% ($P>0,95$), третьої – на 8,2% ($P>0,95$), а IV – на 1,8% більші.

У результаті подальшого збільшення міжгрупової різниці за 15 місяців середньодобові прирости тварин лінії Рефлекшн Северинга становили 664 г, Монтвік Чіфтейна – на 0,6%, Віс Бек Айдіала – на 3,8% ($P>0,95$), Айвін Хоу – на 4,1% ($P>0,95$) більше. При цьому коефіцієнт варіації у тварин I групи був на рівні 1,85%, II – 2,38, III – 2,42 та IV – 1,86%.

За весь період вирощування ремонтних телиць перевага за середньодобовими приростами у тварин II групи сягала 6,5% ($P>0,95$), III – 5,9% ($P>0,95$), а IV – 1,2% ($P<0,95$) порівняно з аналогами контрольної групи.

Висновок. Аналіз продуктивності ремонтних телиць подільського заводського типу української чорно-рябої молочної породи показав, що найвищими середньодобовими приростами, а отже, і живою масою характеризуються тварини ліній Айвін Хоу та Віс Бек Айдіала, що потрібно враховувати при формуванні дійного стада. У подальшому планується вивчити молочну продуктивність дійних корів досліджуваних ліній.

1. *Вербич І.В.* Деякі закономірності формування бажаного типу при створенні української чорно-рябої породи: Автореф. дис. ... канд. с.-г. наук. – Чубинське, 1995. – 29 с.

2. *Викторов П.И., Менькин В.К.* Методика и организация зоотехнических опытов. — М.: Агропромиздат, 1991. — 112 с.

3. *Гнатишин В., Кашуба Ю.* Шляхи підвищення продуктивності скотарства // Тваринництво України. — 1997. — № 1. — С. 26–27.

4. *Єфіменко М.Я., Савчук О.В.* Морфологічні і біохімічні показники крові бугайців молочних порід різного походження // Сучасна аграрна наука: напрями досліджень, стан і перспективи: Зб. матеріалів другої міжвуз. наук.-практ. конф. аспірантів. — Вінниця, 2002. — С. 148–149.

5. *Овсянников А.И.* Основы опытного дела в животноводстве. — М.: Колос, 1976. — 304 с.

6. *Питання* росту і розвитку молодняка різних порід великої рогатої худоби // Молочно-м'ясне скотарство. — 1969. — Вип.12. — 136 с.

7. *Яблонський В., Яблонська О., Плахтій П.* Наукознавство. Основы научных досліджень у тваринництві та ветеринарній медицині. — Кам'янець-Подільський, 2001. — 240 с.

**ДИНАМИКА ПРИРОСТОВ ЖИВОЙ МАССЫ РАЗНЫХ ЛИНИЙ
РЕМОНТНЫХ ТЕЛОК ПОДОЛЬСКОГО ЗАВОДСКОГО ТИПА УКРАИНСКОЙ
ЧЕРНО-ПЕСТРОЙ МОЛОЧНОЙ ПОРОДЫ.**
Щербатюк Н.В.

Приведены результаты исследований по изучению производительных качеств ремонтных телок разных линий подольского заводского типа украинской черно-пестрой молочной породы. Установлено, что телки линий Айвин Хоу и Вис Бек Айдиала имеют наивысшие среднесуточные приросты живой массы.

Порода, линия, заводской тип, производительность

**DYNAMICS OF INCREASES OF LIVING MASS OF DIFFERENT
LINES OF HEIFERS OF REPAIRS OF PODILSKIY FACTORY TYPE OF
THE UKRAINIAN BLACKLY-PIED SUCKLING BREED.**

Shcherbatyuk N.V.

The results of researches are resulted on the study of productive qualities of heifers of repairs of different lines of Podilskiy factory type of the Ukrainian blackly-pied suckling breed. It is set that to the heifer of lines Ivin Hou and the greatest increases of average dailies of living mass have Vis of Beck Ideals.

Breed, line, factory type, productivity